

" ...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

İtiraz yoluna başvuran Mahkeme'nin kararı aynen şöyledir:

"Ekonomik Denge Vergisi, 7.5.1994 gün ve 21927 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 3986 sayılı Yasa ile ihdas edilen ve yayımlandığı gün yürürlüğe giren bir vergidir.

3986 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde Ekonomik Denge Vergisinin mükellefi kimler olacağı belirlenmiş ve "e" bendinde "Bu Kanunun yayımlandığı tarihte ücret geliri elde eden ve 1993 yılında elde ettikleri ücretlerinin vergi matrahı toplamı 600.000.000.- TL.yı aşan ücretliler (yönetim ve denetim kurulları başkan ve üyeleri ile tasfiye memurlarına bu sıfatları dolayısıyla ödenen veya sağlanan para ayın ve menfaatler dahil)" olduğu belirlenmiş ve 2. maddesinde de, verginin matrahı ve oranı belirlenmiş ve "1. maddenin (e) bendinde sayılan ücretlilerin 1993 takvim yılında elde ettikleri ücretlerinin gelir vergisi matrahı toplamı üzerinden % 10 (Bu vergiden, "d" bendine göre hesaplanan vergi mahsup edilir)" denilmiştir.

Davacının, 3986 sayılı Kanunun geçmişe şamil ilave mali mükellefiyet getirmesi, getirilen bu mükellefiyetin eşitlik ilkesine aykırı olduğu yolundaki iddiaları Mahkememizce ciddi görülmüştür.

Şöyle ki; Anayasanın "Ücrette adalet sağlanması" başlıklı 55. maddesinde "Ücret emeğin karşılığıdır.

Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır.

Asgari ücretin tesbitinde ülkenin ekonomik ve sosyal durumu gözönünde bulundurulur" denilmiş ve "Vergi Ödevi" başlıklı 73. maddenin ilk paragrafında da, herkesin kamu giderlerini karşılamak üzere, mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlü olduğu belirtilmiştir.

Olayda, bir yıllık ücret geliri 600.000.000.- TL olan ve bu miktarı aşan kişiler ekonomik denge vergisi mükellefi olmakta oysa, bu miktardan bir lira dahi aşağıda ücret alan bir kimse anılan vergi mükellefi olmamaktadır. Böylece, 600.000.000.-TL. ücret geliri elde eden mükellef % 10 nisbet üzerinden 60.000.000.-TL. ekonomik denge vergisi ödemekle yılda 600.000.000.-TL. ücret gelirinden bir lira eksik ücret elde edenlerden daha az net ücrete sahip olmaktadır.

Diğer taraftan, ücret ödemesinin yapıldığı 1993 yılı içinde kişiler böyle bir vergi ödeme yükümlülükleri bulunmadığından gerekli harcamalarını yaptıktan sonra, 7.5.1994 günü yürürlüğe giren bu yasa ile sonradan vergi mükellefi olmaktadır, bu durumda ücret gelirinin ele geçen kısmı yani net ücret, harcamaların yapılmasından sonra belirlenmektedir.

Bu durum, herkesin mali gücüne göre vergi ödemekle yükümlülük görevini ve vergi yükünün adaletli dağılımını zedelediği gibi, aynı zamanda yukarıda anılan Anayasanın 55. maddesinde belirtilen, ücret emeğin karşılığı ve devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun adaletli bir ücret elde etmeleri için gerekli tedbirleri alır hükmüne ters düşmektedir.

Esas Sayısı : 1995/4

Karar Sayısı : 1995/28

Açıklanan nedenlerle, 3986 sayılı Yasanın 1/e, 2/e, 4/f maddelerinin Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görüldüğünden Anayasaya aykırılık bulunup bulunmadığı konusunda karar verilmek üzere Anayasanın 152. maddesi ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Kanununun 28. maddesi gereğince Anayasa Mahkemesi Başkanlığına başvuruda bulunulmasına karar verilmiştir.""